

Sygn. akt II Ca 570/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 7 października 2013 roku

Sąd Okręgowy w Piotrkowie Tryb. Wydział II Cywilny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący	SSO Grzegorz Ślęzak
Sędziowie	SSO Dariusz Mizera SR del. Wioletta Krawczyk
Protokolant	Paulina Neyman

po rozpoznaniu w dniu 7 października 2013 roku w Piotrkowie Trybunalskim

na rozprawie sprawy z powództwa J. K. (1)

przeciwko I. K. (1)

o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego

na skutek apelacji pozwanej

od wyroku Sądu Rejonowego w Bełchatowie

z dnia 24 kwietnia 2013 roku, sygn. akt III RC 516/12

zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że powództwo oddala.

Sygn. akt II Ca 570/13

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 24 kwietnia 2013 roku Sąd Rejonowy w Bełchatowie po rozpoznaniu sprawy z powództwa J. K. (1) przeciwko I. K. (1) o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności

1. pozbawił wykonalności z dniem 1 lipca 2012 roku tytuł wykonawczy wydany na podstawie ugody z dnia 18 lipca 2011 roku zawartej w sprawie III RC 401/10, w której ustalono alimenty od J. K. (1) na rzecz małoletniej P. K. (1) w kwocie po 500,00 złotych miesięcznie;
2. nie obciążył pozwanej opłatami.

Podstawę powyższego rozstrzygnięcia stanowiły przedstawione poniżej ustalenia i zarazem rozważania Sądu Rejonowego:

Na mocy ugody zawartej przed Sądem Rejonowym w Bełchatowie w dniu 18.07.2011 r. w sprawie III RC 401/10 J. K. (1) zobowiązał się do łożenia na rzecz małoletniej P. K. (1) alimentów w kwocie po 500 zł miesięcznie.

Wyrokiem Sądu Okręgowego w Piotrkowie Tryb. wydanym w dniu 29.06.2009 r. w sprawie IC 1244/08 rozwiązano przez rozwód związek małżeński J. K. (1) i I. K. (1) z winy J. K. (1). W orzeczeniu tym ustalono miejsce pobytu małoletniej córki stron P. K. (1) w miejscu każdorazowego zamieszkania matki I. K. (1).

Przed Sądem Rejonowym w Belchatowie z udziałem J. K. (1) i I. K. (1) toczy się postępowanie o zmianę miejsca pobytu małoletniej sygn. akt III Nsm 434/12. W sprawie tej postanowieniem z dnia 25.01.2013 r. w trybie zabezpieczenia ustalono miejsce pobytu małoletniej u ojca J. K. (1).

J. K. (1) ma 38 lat. Z zawodu jest kierowcą - mechanikiem. Pozwana I. K. (1) ma 34 lata z zawodu jest krawcową.

Małoletnia P. K. (1) razem z matką mieszkała do końca czerwca 2012 r. W lipcu zamieszkała z ojcem w mieszkaniu dziadków. Małoletnia podała, że decyzji o zmianie miejsca zamieszkania nie konsultowała z matką, podjęła ją po rozmowach z ojcem. Przyczyną zmiany miejsca pobytu P. był konflikt z matką.

We wrześniu 2012 r. małoletnia przez tydzień mieszkała z I. K. (1). Z uwagi na to, że konflikt z matką nie został zażegnany P. K. (1) przeniosła się do ojca. Małoletnia ostatnie ze swoich rzeczy zabrała z domu matki w październiku 2012 r.

Od lipca 2012 r. P. K. (1) pozostaje na utrzymaniu ojca. Matka za pośrednictwem poczty dwukrotnie przesała na utrzymanie córki kwoty po 50 zł. W grudniu z okazji świąt Bożego Narodzenia dała jej w prezencie kwotę 100 zł.

Obecnie P. K. (1) utrzymuje z matką jedynie kontakt telefoniczny.

Powyższe ustalenie faktyczne Sąd poczynił na podstawie zeznań J. K. i P. K. oraz dowodów z dokumentów. Zeznania w/w osób w zakresie okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia przedmiotowej sprawy są spójne, logiczne i wzajemnie się uzupełniające. Sąd dał również częściowo wiarę zeznaniom pozwanej. Za niewiarygodne uznano je w części dotyczącej daty zmiany miejsca zamieszkania przez małoletnią. W tym zakresie zeznania te są niespójne, wewnętrznie sprzeczne oraz niezgodne z pozostałymi wiarygodnymi dowodami zgromadzonymi w sprawie.

Sąd Rejonowy zważył, iż powództwo jest zasadne.

Zgodnie z art. 840§ 1 pkt 2 kpc dłużnik może w drodze powództwa żądać pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności w całości lub części albo ograniczenia, jeżeli po powstaniu tytułu egzekucyjnego nastąpiło zdarzenie, wskutek którego zobowiązanie wygasło albo nie może być egzekwowane; gdy tytułem jest orzeczenie sądowe, dłużnik może powództwo oprzeć także na zdarzeniach, które nastąpiły po zamknięciu rozprawy, a także zarzucie spełnienia świadczenia, jeżeli zarzut ten nie był przedmiotem rozpoznania w sprawie;

Wskazana podstawa powództwa przeciwegzekucyjnego zachodzi, jeżeli po powstaniu tytułu egzekucyjnego, a gdy tytułem tym jest orzeczenie sądowe - po zamknięciu rozprawy, nastąpiło zdarzenie, wskutek którego zobowiązanie wygasło albo nie może być egzekwowane. Zdarzeniami powodującymi, iż świadczenie nie może być egzekwowane są np. przedawnienie roszczenia, rozłożenie świadczenia obciążającego dłużnika na raty, prolongata terminu spełnienia świadczenia udzielona dłużnikowi przez wierzyciela, skorzystanie przez dłużnika z zarzutu zatrzymania.

J. K. (1) swoje żądanie oparł na przesłance wyrażonej w art. 840§ 1 pkt. 2 kpc wskazując, iż zobowiązanie nie może być egzekwowane, ponieważ małoletnia P. K. (1) od lipca 2012 r. zamieszkuje u niego i pozostaje na jego wyłącznym utrzymaniu.

Okoliczności powyższej, co do zasady, nie kwestionowała pozwana I. K. (1), uznając w części powództwo.

Do ustalenia pozostało zatem określenie daty nastąpienia w/w zdarzenia, wskutek którego zobowiązanie nie może być egzekwowane.

Z zebranego w sprawie materiału dowodowego jednoznacznie wynika, że małoletnia P. K. (1) w lipcu 2012 r. zmieniła miejsce zamieszkania. Od tego czasu przebywa pod bezpośrednią pieczę oraz na utrzymaniu ojca J. K. (1). Podkreślić trzeba, że pozwana I. K. (1) nie przedstawiła żadnych dowodów na poparcie swoich twierdzeń, iż małoletnia wyprowadziła się od niej dopiero w październiku 2012 r. i od tego czasu zamieszkuje z ojcem. Stanowisku I. K. przeczą także zeznania samej P..

Wobec zaistnienia przesłanki z art. 840§ 1 pkt. 2 kpc orzeczono jak w punkcie 1 sentencji.

W przedmiocie kosztów rozstrzygnięto w oparciu o art. 102 kpc. Apelację od powyższego wyroku wniosła pozwana zaskarżając go w części tj. w punkcie 1 w zakresie w jakim pozbawia wykonalności z dniem 1 lipca 2012 roku tytuł wykonawczy wydany na podstawie ugody z dnia 18 lipca 2011 roku zawartej w sprawie III RC 401/10, w której ustalono alimenty od J. K. (1) na rzecz małoletniej P. K. (1) w kwocie po 500 złotych miesięcznie. Zaskarżonemu wyrokowi zarzuca: 1. naruszenie przepisów postępowania, a mianowicie:

a) art. 840 § 1 pkt. 2 kpc poprzez jego błędną wykładnię i zastosowanie w sprawie z powództwa małoletniej P. K. (1) (wierzycielki alimentacyjnej), reprezentowanej w niniejszym postępowaniu przez ojca J. K. (1), przeciwko I. K. (1), w sytuacji, gdy z przewidzianym w powołanym przepisie powództwem o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności wystąpić może jedynie dłużnik, przeciwko wierzycielowi;

b) art. 194 § 1 kpc w zw. z art. 201 § 1 kpc poprzez jego niezastosowanie i prowadzenie sprawy o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności z powództwa wierzyciela alimentacyjnego, tj. małoletniej P. K. (1), reprezentowanego przez dłużnika alimentacyjnego, tj. przedstawiciela ustawowego ojca J. K. (1), w sytuacji gdy powodem w sprawie z powództwa z art. 840 § 1 kpc powinien być przedstawiciel małoletniej, tj. J. M., który jest dłużnikiem alimentacyjnym i ma legitymację czynną do wystąpienia z takim roszczeniem do sądu, zaś pozwaną powinna być małoletnia P. K. (1); J. K. (1) występował w sprawie jako przedstawiciel ustawowy małoletniej;

c) art. 177 § 1 pkt. 1 kpc poprzez jego niezastosowanie i prowadzenie sprawy o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności pomimo, iż w Sądzie Rejonowym w Bełchatowie zawisła sprawa o sygn. III Nsm 434/12 z wniosku J. K. (1) o zmianę miejsca pobytu małoletniej P. K. (1), w której to w trybie zabezpieczenia Sąd ustalił miejsce pobytu małoletniej przy ojcu, które to postanowienie zostało następnie uchylone postanowieniem Sądu Okręgowego w Piotrkowie Trybunalskim II Wydziału Cywilnego Odwoławczego z dnia 25 maja 2013 roku jako wydane z uchybieniem przepisów postępowania, w sytuacji gdy zasadnym i zgodnym z dobrem dziecka było zawieszenie przez Sąd I instancji z urzędu sprawy z powództwa małoletniej P. K. (1) przeciwko I. K. (1) o alimenty do czasu prawomocnego zakończenia sprawy o ustalenie miejsca pobytu małoletniej, a następnie orzekanie o obowiązku alimentacyjnym na rzecz małoletniej od matki I. K. (1);

2. naruszenie przepisów prawa materialnego, a to art. 2 ust. 2 z zw. z art. 3 ust. 2 pkt. 2 w zw. z art. 13 ust. 1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych z dnia 28 lipca 2005 roku (Dz. U. nr 167, poz. 1398 ze zm.) poprzez jego niezastosowanie i prowadzenie sprawy o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności bez wymaganej przepisami opłaty w wysokości 5 % wartości przedmiotu sporu;

Biorąc pod uwagę powyższe zarzuty apelująca wnosila o zmianę zaskarżonego

wyroku i oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie od powódki na rzecz pozwanej

kosztów postępowania według norm przepisanych, względnie o uchylenie wyroku

i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja jest zasadna i skutkuje zmianą rozstrzygnięcia poprzez oddalenie powództwa.

Apelujący zasadnie wskazał, że Sąd I instancji przy wydaniu orzeczenia dopuścił się naruszenia przepisów postępowania, które miały wpływ na wynik sprawy. W rozpoznawanej sprawie Sąd I instancji prowadził sprawę o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności z powództwa wierzyciela alimentacyjnego, tj. małoletniej P. K. (1), reprezentowanej tj. przedstawiciela ustawowego ojca J. K. (1), w sytuacji gdy powodem w sprawie z powództwa z art. 840 § 1 kpc powinien być J. M., który jest dłużnikiem alimentacyjnym i ma legitymację czynną do wystąpienia z takim roszczeniem do sądu, zaś pozwaną powinna być małoletnia P. K. (1)- jako wierzyciel alimentacyjny. Zgodnie bowiem z treścią art. 840 § 1 pkt. 2 kpc z powództwem o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności wystąpić może jedynie dłużnik przeciwko wierzycielowi. Tymczasem powództwo zostało wytoczone przez małoletnią P. K. (1) (wierzycielkę alimentacyjną), reprezentowaną przez ojca J. K. (1), przeciwko I. K. (1), która nie jest z kolei wierzycielem. Powództwo o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności winno zostać zatem skierowane przeciwko małoletniej P. K. (1)- jako wierzycielce. Pozwana I. K. (1) tymczasem nie ma legitymacji biernej do występowania w niniejszym postępowaniu jako pozwana, gdyż nie jest wierzycielem.

Z uwagi zatem na brak legitymacji biernej pozwanej w niniejszej sprawie powództwo winno ulec oddaleniu. Mając na uwadze wskazane wyżej okoliczności pozostałe zarzuty apelacyjne pozostają poza zakresem dalszych rozważań. Okoliczność, czy Sąd I instancji powinien zawiesić postępowanie w sprawie na podstawie art. 177 § 1 pkt. 1 kpc mogłaby podlegać ocenie jedynie przy prawidłowo oznaczonych stronach postępowania.

W zakresie naruszenia przepisów prawa materialnego, a to art. 2 ust. 2 z zw. z art. 3 ust. 2 pkt. 2 w zw. z art. 13 ust. 1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych z dnia 28 lipca 2005 roku (Dz. U. nr 167, poz. 1398 ze zm.) poprzez jego niezastosowanie i prowadzenie sprawy o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności bez wymaganej przepisami opłaty w wysokości 5 % wartości przedmiotu sporu Sąd Okręgowy pragnie jedynie wskazać, że naruszenie tego przepisu nie miało wpływu na wynik sprawy. W sytuacji, gdy Sąd nie pobierze stosownej opłaty od pozwu przed rozpoznaniem sprawy może to uczynić w orzeczeniu kończącym postępowanie w sprawie.

Z powyższych względów Sąd Okręgowy na podstawie art. 386 k.p.c. zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że powództwo oddalił.